

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Not. I. De absolutione differenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

lib. 2. c. 1. dub. 1. Coninck de Sacram. tom. 2. disp. 7. dub. 4. n. 19. & plures quos refert & sequitur Diana 1. part. tract. 17. resol. 12. Item Responsum illud editum Parisiis an. 1655. cui 18. Curiones & 12. Doctores Sorbonici subscripserunt in Matrimonii causa; quia hujus responsum veritas eo præsertim fundamentum nitiatur, quod usus corporum, licitus scilicet, ad filios familias, non ad parentes petrineat. Quod autem in stupro Virginis consentientes, virginitatis circumstantia in confessione necessario explicanda non sit, docet De Lugo de Pœnit. disp. 16. sect. 4. num. 218. Ubi citat Soto, Suarez, Valquez, Lessium, Sanchez, Coninck, Navarram, Tannerum, Megala, Molfesum, Dianam, additq; n. 227. stuprum distinctam speciem inducere, quando intervenit violentia, aut raptus, aut dolus, aut talis in iustitia genus. Sed pudet diutius tractare fœces, quas toto libro passim aggeris. Quid aliud, quæso, scurra sæculentus effunderet?

NOTA III.

De Voluptatibus licitis.

Turpissimam recentioris Apologistæ, illius scilicet, quem furiosum & immanem vocas, doctrinam commemoras; (a) qui scribit, multos graves Theologos docere, voluptates gustus æque licitas esse, ac auditus, odoratus, aspectus; easque moderatas scilicet, ex se indifferentes esse; & hanc doctrinam turpissimam censens, quam tamen docuere D. Bonaventura in 2. dist. 41. a. 1. q. 3. Scotus ibidem a. 1. concl. 1. Ockamus in 1. q. ad 1. Almainus tract. 1. moral. c. 14. Major in 4. dist. 31. concl. 7. Vis recentiores? Tablena v. ebrietas n. 3. Navarrus Manual. c. 23. n. 119. qui citat Cajet. in summa. Toletus lib. 3. c. 62. Lessius lib. 4. c. 3. n. 6. Summa Benedi. lib. 4. pag. 368. Ludovicus Bail pag. 555. & plures alii, qui docent, peccatum gulæ non esse mortale, nisi sequatur damnum aliquod notabile corporis, vel offendiculum. Immo S. Thomas 2. 2. q. 150. art. 2. ad 3. peccatum gulæ constituit in gravi aliquo corporis incommodo ex ciborum superfluitate. Sed declamatorem agis. Ergone, inquis, nullum aliud Christianæ temperantiæ officium est, quam ut nos ab illicitis & vilitudini noxiis voluptatibus retrahat? ô bone, tuote pugione confodisti. Non agitur de virtutis actibus, sed de indifferentibus; agitur de iis voluptatibus, quas licitas esse agnoscis, quandoquidem vis temperantiam à licitis quoque retrahere. Igitur si quis eas amet, illicitum quidpiam non amat; igitur non peccat; nam licet temperantiam non exerceat, à gulæ tamen vitio abstinet. Locus Ciceronis, quem adducis, ad rem nostram non facit, cum loquatur de intemperantissimis hominibus, quorum Deus venter est. Quis porro negat, immoderatas gustus voluptates vitiosas esse?

Nec est, quod Epicurum, vel Julianum Pelagii defensorem acerrimum, hujus dogmatis auctores esse singas; cum celeberrimi suffragatores non desint. (b) Longissimus ille Augustini locus tibi adversatur; nec enim libidinem illam, vel cupiditatem tantulum immoderatam hujusmodi voluptatum, tam turpem, aut virtutibus inimicam esse voluit; sed minimum quid appellat; & licet malum esse dicat, si jam supplementa necessitate, amor edendi animum sollicitat, quia non nihil intemperantiæ est; nusquam tamen dixit, esse lethale noxam. (c) Subnectis Jesuitas concupiscentiam

vitium non agnovisse, qui fuit Juliani error, ac proinde erroneam & hæreticam eorum doctrinam esse, cum appetitum illum naturalem esse censent, quæ ipsissima est concupiscentia, primævi peccati miserum germen. Vah stultum caput. Quis unquam negavit vitiosam esse concupiscentiam & propensionem illam ad illicitas voluptates? quis tamen, nisi amens, nisi demens, nisi Janfenista, omnes motus appetitus, immoderatos, & quemlibet motum immoderatum scilicet, concupiscentiam, esse peccatum mortale sentiat? hanc distinctionem peccati mortalis & venialis rides, fat scio; sed eam Ecclesia, quod mihi satis est, agnoscit. Non dubitant etiam Jesuitæ, quin optimum factu sit, abstinere à licitis, ut ab illicitis abstinere discamus; ubi sanè suo prælucent exemplo. Utinam Parochi vultum tenui viduæ suas mentes condiderint! Non negant etiam, quin concupiscentia coercenda sit, jejuniis tractanda, aliisque piis cruciatibus in ordinem redigenda. Sed hæc vobis est terra Australis incognita. Quid ergo Augustini loca frustra in hanc rem congeris, quem hostem petis, mihi homo? sed tandem vide, quid tibi velis cum tuo Janfenio: Visa est enim peccatum esse, quia à Christiana virtute, imò & Charitate profectus non sit. Sed etas; namque sunt Christianæ virtutis actiones, licet Charitatis, ut Fidei, Spei, Pœnitentiæ: sunt etiam aliquæ virtutes naturalis ordinis, sunt demum aliquæ actiones ex se indifferentes; id est, quibus ad bonum & malum finem uti possumus. Hinc ruit tuum illud argumentum.

Alius porro fuit Augustiniana disputatio locus & finis, quam quæ hoc loco Jesu. is inepte applicas. (a) Agnoscunt ipsi peccatum Originale, & sumit peccati concupiscentiam; nec eam in ullo modo laudare corpus tamen per se non malum castigant, ut rationi serviat, ne scilicet voluntas corporis illecebris capax, iis contra legem Dei adhæreat. Sed bonus sum, qui hic disputo, ubi nulla est prorsus difficultas, nisi quia tua inscitia finxit, ut potè qui appetitum à concupiscentia, peccatum mortale à veniali, actum naturalem virtutis à supernaturali, ut vocant, licitum ab illicito, objectum indifferens à turpi & honello, actionem non malam à bona, præceptum à consilio; bonum opus à meliore, doctrinam Catholicam ab Hæretica, Jesuitas demum à Pelagianis nullatenus distinguat. Quæ cum ita sint, sapientibus cogitandum reliquit, utrum is, qui hæc alique hujusmodi non distinguat, dignus sit, qui cum Theologis disputet.

In decimam Epistolam,

NOTA I.

De absolutione differenda.

Recentioris Apologistæ ultro hic infectum eò quod scripserit, iis denegandam absolutionem plerumque non esse, qui vitiosam aliquam peccandi consuetudinem contraxerunt, quam licet ex animo detestantur, & sincere ab ea loquuntur, percutiunt; & licet Confessatis certus non loquatur, poenitens à peccato abstinere, si aliquo recte dispositus sit, etiam si dubitet de firmitate & constantia talis propositi, eum absolvi posse. (b) Quid in hac doctrina tam vehementer exaggeres, non invenio; nec ullam in ea video rationis depravationem, nec temerarium

(a) Pag. 223. (b) Pag. 224. (c) Pag. 225.

(a) Pag. 226. (b) Pag. 244.

tit, diuturnam poenitentiam absolutioni prae-mittendi. Si quis recte dispositus absolvatur, errorem Jesuiticum vocas. Cur Jesuiticum, cum hic totius Ecclesiae usus sit? Vellem, ut minus solliciti de aliis, de vobis ac vestra conversione ageretur, ac deponentes dolum & mendacium, ejuratis erroribus, posita contumacia, dignos poenitentiae fructus faceretis. Retinete solitas haereticorum voces. Quid ad vos attinet Ecclesiastica disciplina? rerum vestrarum satagite. Sed surdis cano: merus obtentus est; quo nomine fraudem erroremque vestros praetexitis.

NOTA II.

De Attritione.

Idem semper tibi que similis, Willelme, ubique calumnias affingis, convitia jactas, errores adstruis. Dicis, à Jesuitis doceri, (a) attritionem naturalem in Sacramento poenitentiae sufficere ad justificationem. Non desunt alii, qui hoc dicant, ut Soto, Navarrus, à Gamachæo citati Tract. de Poen. c. 9. Item Bonacina, Canus, Ledesma, Victoria, Capreolus, Ricardus, Cajetanus, Sylvestre, citati à Leandro tract. 5. de Poen. d. 1. q. 47. Sed hanc doctrinam Suarez rejicit de Poen. disp. 20. sect. 2. n. 8. Vasquez improbat q. 92. art. 2. Granado explodit d. 8. n. 4. Molina parum tutam judicat in Concordia disput. 14. Amicus damnat tom. 8. disp. 13. n. 13. De Lugo falsissimam reputat disp. 5. sect. 8. n. 117. ceteri omnes improbant. Vel unum auctorem Jesuitam appellare debueras, qui hanc doctrinam sequatur. Quod autem attritio ex metu poenarum temporalium, quas Deus committitur, elicita ad Sacramentum sufficiat, multi docent, ut, De Lugo cit. sect. 9. n. 137. item Suarez disp. 20. sect. 2. n. 15. & alii. Si quæ ratio tibi suppetat contra istam sententiam, eam expromere debueras. Immo Tridentinum adducit in exemplum poenitentiam Ninivitarum, conceptam ex temporali metu.

Pergis carpere Jesuitas, eo quod doceant ad attritionem, seu contritionem imperfectam actum amoris, seu charitatis necessarium non esse. Quid, amabo, aliud Tridentinum docet pro quo, te remitto ad Apologistas, immo ad omnes auctores scholasticos, qui post Tridentinum de hoc argumento scripserunt, exceptis paucis, iisque suspectis. Recense quæso & appella tritum, aut quatuor celebriorum auctorum nomina, qui hoc sæculo obstinatiùs sententiam illam tuam scriptis in lucem editis propugnaverunt; & fac deinde scias, quo mortis genere extincti sint; & an Sacramenti poenitentiae beneficio, sub extremam illam vitam horam, gaudere potuerint. Auctores porro non cito, ne paginas impleam. Vis Hispanos? ad sunt bene multi, Suarez, Vasquez, Valentia, Canus, Sa, Granado, Henriquez, Azor. Vis Italos? habes Filiutium, Bonacinum, Sylvestrum, D. Antonium, immo D. Thomam. Vis Gallos? ecce Paludanum, Gamachæum, Duvallium, Isambertum, Meratium, Martinon, Reginaldum. Habes etiam Germanos & Belgas, Adrianum, Tannerum, Coninck, Layman. Vis Cardinales? en Bellarminum, Toletum, De Lugo. Sed bonus sum, qui hic hæreo.

Esto inquis: verum attritio nequit esse sine detestatione peccati, at sine amore Dei nemo peccatum detestari potest. Ita Sylvius, Molanus, Estius. Istos auctores nihil moror, ut potè Bajo plus æquo adductos, ut Card. De Lugo rectè observat. Sed hæc opi-

nio est contra omnes Theologos, & contra Tridentinum, ut monet De Lugo citatus n. 133. Vel enim amorem Charitatis intelligis, quantumvis remissum, qui reverà si addit, non jam attritio, sed perfectio contritio est: vel amorem concupiscentiae, ut vocant, quo Deum quidem diligimus, sed nobis: & hunc adeo ultra fateor, cum sine illo Spes esse non possit; Spes autem & Fides cum attritione conjunctæ sunt. Attritio, inquis, includit æternæ damnationis metum. Quod aliqua attritione conceditur; de omni negatur, utum ex Tridentino, ut constat; immo attritio de venialibus ad poenam æternam terminari non potest, quantum à lethalibus segregata sunt. Includit etiam, inquis, dolorem ob beatitudinem amissam, & hinc amorem. Utrumque falsum: sed dato primo, non contritio, alterum non sequitur. Nempe dolor ille sine amore charitatis esse posset, non tamen sine amore concupiscentiae. Relego breviter alias rationes à te congestas: sine gratia & Spiritu Sancto, inquis, ad gratiam nemo præparatur; igitur attritio naturalis sufficit: & hic hæresim Jesuitis affingis. Sed quam facile Doctores, qui huic sententiae suffragantur, hinc Jesuitæ non sunt, hoc argumentum solvunt? concessio antecedente, distinguunt consequens: attritio naturalis præcisè non sufficit, ita est: at modo non Fide, Spe, & Christiano Timore conjuncta sit in Sacramento; haud dubiè, inquis, sufficit. Pergis mali temporalis timore, nihil est supra naturam, igitur attritio ex illo timore naturalis est; igitur naturam à justitia est; en Pelagium Jesuitarum opusculum vivum. Pudet reverà cum tam imbelli & ignoto adversario, vel alieno nomine, congressi. Quis enim Tyro in Theologia, hæc non rideat? negatur primò antecedens: nam ille timor est à principio supernaturali, quatenus Deus illud malum temporale committitur in Ninivitis luculentum exemplum habet. Proterea poena Purgatorii est malum temporale, & cum men supra naturam. Insuper, dato, non tamen concessio, quod timor ille sit naturalis; cur, amabo, si cum Fide & Spe conjunctus sit, ad justitiam in Sacramento non disponit? an illa omnia, quæ Sacramentum componunt, supra naturam esse debent? Appellat nugæ & ineptias. Non te pudet, de rebus Theologicis disputare, quas prorsus ignoras.

Nullum actum ex solo timore poenæ profectum ad justificationem sufficere dicis, (a) quia hic timor servilis est, ac proinde quatenus servilis, malus; idque et D. Thom. 2. 2. q. 19. & ex Augustino probare conatur. Hoc loco luculenter hallucinatur; nam Doctor Angelicus expressè dicit, timorem servilem bonum esse, ac esse à Spiritu Sancto, si sit cum Charitate, si ve ab ea sejunctus: nempe utrumque S. Doctor expressè docet, & art. 7. dicit esse principium dispositionis ad sapientiam, in quantum aliquis timore poenæ, succedit à peccato. Equidem si quis metum dumtaxat servilitatis (sic enim vocat) duceretur, id est, ita esset affectus erga peccatum, ut illud omnino admittere vellet, nisi poena subeunda foret; haud dubiè ille committere servilis vitiolus esset, nec ad legitimam attritionem sufficeret. Hinc per timorem servilem bonum, ita homo timet poenam, ut amet justitiam, id est, ut excludat voluntatem peccandi, igitur includat voluntatem bene agendi; id est, justitiae & recte vitæ amorem. Cū hæc sine Charitate esse possint, ad eam tamen in Sacramento conducunt. Sed tibi diculè contradicis, cum dicis, timorem servilem ex parte servilitatis malum & bonum esse; hæc autem in confusis, ut minimè à te intellecta esse manifestum sit.

(a) Pag. 278.

(a) Pag. 249.